

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirty first year, published daily by The Szabadság Printing & Publishing Co. (An Ohio Corporation Dr. Andrew Cserna, President; B. K. Cserna, Sec'y-Treas.)

Founding Editor: E. T. KOHÁNYI. Assistant Editor: KOHÁNYI TIHAMÉR. Editor: DR. ANDREW CSERNA, Editor

Published at Szerkesztőség és Kiadóhivatal 700-710 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O. Telephone: Bell, Main 3536, Central 1231.

Subscription Rates: United States and Canada one year: \$3.00; half year: \$1.80. Foreign countries: one year: \$10.00; half year: \$5.00. Cleveland one year: \$3.00; half year: \$1.80.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for transmission through the mails as Second Class Matter.

New York Office: Room 603 Tribune Bldg., 154 Nassau St., New York. Uzetlevéző: Joseph Horváth, Manager.

Az amerikai óriás.

Az amerikai óriás — hányszor esett már szó róla, itt, odaát, az egész világon. De hányan vannak, a kik valóban átérzik ennek a frázisnak a komoly, mély értelmét?

Mint Stevenson regényeiben a skót halászközpontok ahogyan összeültek kis és füstös tengerparti csapásokban s hogy elmesélték egymásnak a kalandjait, nagyokat ívni utána öblös kupakból, úgy ültek össze az amerikai halász-tengerészek a new englandi partokon és mesélték haladásról, nagyszerű fogásokról, egy új iparág felfejlesztéséről. És igazat mondtak, az ő csodálatos tengerész történelmi nem a fantázia születtei voltak, de a valóság, amely valóság megcsinálta a mai amerikai óriást.

Azok a new englandi halászközpontok, akik olyan büszkék voltak a hajóikra, az ügyességükre és a nagyszerű szervezetre, erős férfiak, valódi pionirok voltak, akikre nemcsak ők maguk voltak büszkék, de az egész ország és az egész világ elismerte, hogy olyan flottájuk van, aminő egyetlen más országnak nem állott rendelkezésére abban az időben.

Ezek a pionir new englandi halászközpontok, ezek alapították meg tulajdonképpen a mai, modern Amerikát.

De, mit szólnának ezek a régi és energikus amerikai halászközpontok, ha hirtelen felébrednének a sírjukban és áttekinthetnék az Egyesült Államok mai halászatát?

Elállna a szemük szája, az kétségtelen. Itt fekszik előttünk egy hír, Henry F. Fortman, az Alaska Packers Association of Seattle elnöke visszavonul az üzletől a magánéletbe. Fortman ennek az óriási halászi szövetségnek 1893 óta volt elnöke. 1893 óta ez a szövetség nem kevesebbet, mint huszonkilenc millió tonna lazacot halászott ki a tengerből, pakkolt el és adott el.

A társaságának most kilencvenhét hajója van, hatalmas halászhajók, amelyek a tengereket járják. Ennek a társaságnak a flottája a legnagyobb és legszebb az összes amerikai magánflották között.

Egy millió láda lazac évenként! Ilyen és ehhez hasonló számadatok igazolják, hogy ebben a mi Egyesült Államunkban micsoda arányokban történik a produkció.

Amerikát általában mindig az óriási számokkal szokták asszociálni. De ezek a nagy számok inkább a fantázia játékaik azok szemében, akik nem veszik a fáradságot maguknak, hogy valóban megnézzék az amerikai gazdasági élet hatalmas mértéköveit jelző számokat. Ezek számára e számok semmi más nem jelentenek, mint a Stevenson halászáinak a fantasztikus történetei.

Nézünk meg közelebbről az Amerikát jelképező számokat. Az utolsó három hónap alatt az amerikai vasutak — dacára a nagyarányú gazdasági és ipari depresszióknak — négyszázhuszonötmillió tonna teherátut szállítottak.

Ez a szám akkora, hogy az emberi elme hirtelen nem is képes a maga teljességében felfogni a nagyságát. Valóban, az Egyesült Államok volt az, amely a világtörténelemben először hozta be a milliárdokat és a billiókat a fogalmát.

Ezek a "milliók" és "billiók" akkora összegek, hogy az emberi elme megdöbbenve áll meg velük szemben. Ezért van, hogy nagyon kevesen vannak közöttünk olyanok, akik fel tudják érni észszel, mekkora produktív erő ez az amerikai óriás.

Még egynehány adat — Az Egyesült Államok egy esztendőben ötszázhatvan millió tonna puhászenet termel, kilencszázhusz millió tonna búzát, tizenkét millió bál gyapotot, harminchat millió tonna nyersvasat, tizennyolcezerhátszázmillió gallon nyersolajat.

Vegyük figyelembe akármelyiket ezek közül az adatok közül. Az első pillanatra szinte elképzelhetetlen a nagysága. Megrendítő, elérhető e számok nagysága és ha valami, ezek az adatok igazán utalnak arra a hihetetlen erőre, ami ebben az Egyesült Államokban rejlik.

Henry Fordnak igaza volt, mikor kijelentette, hogy ha Németország abba nem hagyja a küzdelmet, az Egyesült Államok óriási ereje agyonnyomta volna, mint mikor egy gyerek szétbukaszt egy lufballont.

A világ gyári produktumainak negyven százalékát az Egyesült Államokban csinálják. Ezt is kevesen tudták.

Egy ilyen hatalmas erejű és tartaléku, produktum forrású ország sokáig nem állhat meg torpanva abban a gazdasági és ipari mocsárban, ahová most került. Ennek az állapotnak előbb-utóbb meg kell változnia. Az óriás csak egy erőfejtést tesz és a lába kint van a sárból.

A KÁRTYAJÁTEK A Szabadság részére írta: Alexander Bernát

Tisztelt olvasóim tudják, hogy nem vagyok a prédikátorok fajtájából való, tehát nem félek majd, hogy menyőrdögnyök fogok a kártyázás ellen. Sőt — de csit, nem áruolom el előre, hogy mit fogok mondani, mert akkor tán nem olvasnak tovább. Azonban, ha barátainkkal kártyáztam és mindnyájunkat a kártyajáték nagyon fölpaprikázott, a végén pedig mind egyszerre beszéltünk. Lármáztunk, neveltünk és végre szíjjel mentünk, egy hölgy, aki bennünk kártyázás közben megfigyelt, a barátok távozása után, csodálkozással hangban, azt szokta mondani: "Micsoda élvezetet találnak az urak ebben? Itt ülnek órák hosszat, nem törődve az egész világgal, elmélve, mintha a legfontosabb dolgok föl volna szó, a végén pedig mintha álomból ébrednének föl, kártyajátékot fizetnek ki egymásnak és távoznak. A kártya egészen kivételként őket emberiségünkben. Nem is emberek az alatt, inkább gépek." Mit szólt volna, ha látott volna bennünket Páduában? Utunk vascsőre után az Aquila d'Ovo-ban és kártyáztunk. Egyszerre csak iszonyú dübörgés hallik föl az utcáról. A butorok remegnek, a padló ing. Mindenki leteszi a kártyát maga elé (a világról se dobtuk volna össze!). Végre az egyik azt mondja: ez föld-rengés. A másik: menjünk ki az utcára! A harmadik (ezalatt a zaj megszünt, a butorok is megnyugodtak) azt mondja: Mire való a gibecz a világon? Az menjen le és tudakozdék, hogy mi volt az? A társaság egész nyugodtan tovább kártyázott.

Néhány perc múlva a gibecz visszajött és jelenti, földrengés volt. Baj nem történt. Az emberek csak ott hagyták a színházat és tolongnak az utcán. Tehát, mondta a társaság, folytassuk a munkát. És folytatták. Másnap reggel olvastuk az újságban, hogy Laibach-ban (Ljubiana) sok ház összeomlott. Ejj-le volt egy földlökés, kisebb fajta, de azt a társaság általaludta.

Annak a hölgynek igaza volt, midőn csodálkozott. Miért kártyáznak az emberek? Micsoda élvezetet találnak ebben? Talán a nyereség vágya hajtja őket, ugyanaz a vágy, mely annyi szörnyű bajt hoz az emberekre? Nem! Azaz, amennyiben magát Mária hercegnővel, Ferdinánd román királyt és Mária román királynőt másodszülött leányával.

A hír ugyan felbukkant, de eszembe nem jöccsen, hogy ez a dolog. A parti, ugyiltszótt, visszament. Szálltak az apró mendemondák itt-ott, beszédket az emberek est-est, az akkori rége azonban, aki különben szigorú fiú, nem nyilatkozott se jobbra, se balra. A rossz nyelvek végül is elhallgattak.

A rossz nyelvek szégyelhetik magukat. Karagorjyevics Sándor, aki közben Jugoszlávia királyi lett, most visszatér szerelméhez és — mint egy újabb híradás mondja — mégis feleségül veszi Mária hercegnőt.

Sándor király már hosszabb ideje lent tartózkodik Sinaiban, a román királyi párnál. A menyasszonya huszonkét esztendő, ő harmincegy. Szóval, mindketten a legeszebb korban vannak.

Végre tehát megtörténik a nagy esemény. Kérdés, a két fél körül melyik csinál meztelianszót? Avagy teljesen méltók egymáshoz?

Akkor a játék valóban babra megy. Láttam milliomosokat (igaziakat!) kártyázni, akik ujjongtak, ha tiz koronát nyertek. Akik nem tudnak játszani, ha babra megy, azok, szegények, nem tudnak játszani. Ha mégis örülnek a tiz koronának, nem a pénznek örülnek, hanem a győzelemnek.

A sakkozók rendszeren nem pénzbe játszanak. Nyerni akarják a játékot. Ha megnyerték, örülnek a győzelemnek. Örülnek, hogy túljártak a másiknak az eszén. Örülnek a dicsőségnek. De ha csak a dicsőségnek örülnek, mint oly kevésbé játszóttak, mint a kártyás, ki pénznek örül. A játékban nincs meg az élet komolysága, már pedig pénz, dicsőség nagyon komoly dolog.

Miféle dolog tehát a játék és hogy ne nagyon mészire elka-landozzunk: miféle játék a kártyajáték? Ha ezt megértjük, talán más játékok mivolta is világos lesz előttünk.

A kártyajátékban egy más világban érzünk magunkat. Ennek a világnak is megvannak a maga törvényei, szabályai, megvan a saját maga értelme, és ezt a világot mi magunk csináljuk, és saját akaratunkból belépünk abba. (Míg az igazi világot nem mi csináljuk, nem saját akaratunkból léptünk be abba, úgy, hogy némelek akaratlanul távoznak is belőle, nem is igen tudjuk az értelmét.) Mily furcsa! Kis színes figurákkal telepingált lapokat keverünk, osztunk belőlük mindegyiknek, komolyan vizsgáljuk őket, kivesszünk belőlük egyet, asztalra vetjük, bizonyos sorrendben a többiek is így tesznek stb. Nincs-e igaza annak a hölgynek, hogy ezen iszonyúan csodálkozik, pláne ha örökig tart! Mert nincs bent abban a másik világban, melyben mindennek igenis van értelme. De mindkét ott ülünk és játszunk, mi bent vagyunk abban a másik világban! És már ez is óriási élvezet. A rendes világot úgy megszoktuk!

És abban annyi a baj, a kellemetlenség, az egyenlőtlenség! A kártyavilágban megfélekedzünk a rendes, az igazi világról, annak minden bajáról. Ez az igazi szöröközés!

De nemcsak ez a változatoság élvezet. Maga az az új világ, a játékvilág, is igen érdekes, igen egyszerű, mégis igen változatos. Vannak bölcs szabályai, okos törvényei, melyeket ismerni kell. Vannak kombinációk, melyeket számba kell venni. Gondolkodni is kell, de nem agyfársztó módon. Aki ügyesebb, okosabb, óvatosabb vagy merészebb, teljesleg a másikon. És valami rejtelmesség is van benne, amely hihetetlen módon vonz és meghaboztat bennünket, t. i. a véletlen, "a szerencse", mely mintha valamely démoni hatalom műve volna. És ez a véletlen még sem komoly, mint az életben. Hiszen babra megy.

De egészen meghaboztat bennünket. A kártyás majd mind habozás. Hisz a "szerencsében", hisz a jó vagy rossz gibeczben, hisz az eljövlemben. Minden megvan a kártyajátékban, mint az életben, de sajátos módon "eljátékosítva". Balsors és szerencse, esz, ügyesség, bátorság, fantázia, remény, hit — ami tetszik. De — babra megy. Minden indulat elveszti fulánkját. Mert — babra megy.

Az ember szinte gyerekké lesz, annyira leegyszeresődik benne minden. A gyermeknek is van egy ily külön világa, a melyben boton lovagolni lehet, a babákat meg lehet verni, de etetni is, csókolni is, sarkokba állítani stb. A sakk is oly külön világ, ugye-bár? Van benne király, lovag, paraszt, sőt véletlen is. Még a legjobb játékos is néha rossz húzást csinál és elveszti a partit. De az se nagy baj, mert hiszen rendszerint meg babra se megy.

De ha nagy pénzben meg a kártyajáték? Akkor, mint már mondtunk, nem igazi játék. Akkor a játék véletlene kiragadatik a játékból és födolog.

Mindenütt a világon játszának, de úgy vettem észre, sehol annyit, mint Magyarországon. Nem tudom miért? Talán mert nálunk szívesen menekülnek a való világból a játékból? Vagy mert nem igen tudnak mással mulatni? Vagy mert lusták, vagyunk és szívesen agyonüti az időt egy kis ferhivel vagy alsóssal? A való világban néha a föld reng, a kártyavilágban soha. A való világban rendszeren a pénzt meg kell dolgozni (legalább azelőtt, a valójavilágban munka nélkül a pénzhez lehet jutni. A kaszinóban a kártyabudget óriási forgalmat mutat, annyi pénz jut a kaszinóhoz is, hogy néha még a könyvtár is kap belőle. És hányféle játék van, dominó, billiard, kártya, még pedig terek, bridge, ferheli, póker (Amerikából kapjuk), alsós, piké stb. Mily hő, mily füst, mily elmérlés!

A legkülönösebb, amire e tekintetben emlékszem, a robusi fürdő volt. Reggel ültek a hölgyek a fürdő előtt, a nagy téren és — kártyáztak. Komolyan és lelkesen. Mind magyarok. Reggel kilenckor. Amig fürdőni nem mentek. Deután — otthon kártyáztak. Otthon Pesten, kilenckor sehol sem lehet kártyázni. De szerették is Robusit. Az most jogszerű.

Robics, Robics hová jettél. Szép hírből be kiestél!

PEPPER SENÁTOR MÉRLETTÉ AZ ESKÜJÉT. WASHINGTON, jan. 11. — George Wharton Pepper, ismert philadelphiai ügyvéd és közjogi, déli 12 óra 5 percek letette a hivatali esküt, mint a néhai Penrose szenátor utóda.

LÁTHATATLAN LEVÉLHORDÓ A légi posta. AZ UTOLSÓ három hónap alatt tíz millió levelet szállítottak Amerikában a levegőben. Ez negyven millió levélnek felel meg egy esztendőben.

1920-ban a repülőgépek keresése egy mértékűen 8 dollárba került. 1921-ben már csak hat dollárba. Szakértők szerint nem sokára csak két dollárba és hatvan centbe fog kerülni.

A postai minisztérium 1918-ban vette be a légi szolgálatot. Azóta, valóban óriási fejlődésen ment az keresztül. Nem kell hozzá valami szédületes fantázia, megjelölni, hogy öt esztendő múlva az egész postai szolgálatot a levegőben fogják lebonyolítani.

Ime, egy jóslat: Öt-hat esztendő múlva láthatatlan levélhordók fogják a leveleket és csomagokat szállítani. A repülőgépet megrakják levéllel, csomaggal, mondjuk New Yorkban és a drót nélküli villamos hullámokkal fogják azt átvinni. A gépekben nem lesz senki. Ott és akkor fogja a repülőgépet a szállítmányát leadni, ahol és amikor azt neki egy bizonyos helyről dirigálik majd.

Eddig az indiai fakirokat csodáltuk, akik élettelen tárgyakat képesek voltak mozgalmi — mint ők mondják, az elme följényével az anyag felett.

Itt az ideje, hogy elkezdjük saját magunkat csodálni. A mi elménk mégis csak nagyobb dolgokat képes mozgatni?

SÁNDOR KIRÁLY MÉGIS NŐSÜL

1920 tavaszán bukkan fel először a hír, hogy Karagorjyevics Sándor, aki akkor Jugoszlávia régense volt, eljegyezte magát Mária hercegnővel, Ferdinánd román király és Mária román királynő másodszülött leányával.

A hír ugyan felbukkant, de eszembe nem jöccsen, hogy ez a dolog. A parti, ugyiltszótt, visszament. Szálltak az apró mendemondák itt-ott, beszédket az emberek est-est, az akkori rége azonban, aki különben szigorú fiú, nem nyilatkozott se jobbra, se balra. A rossz nyelvek végül is elhallgattak.

A rossz nyelvek szégyelhetik magukat. Karagorjyevics Sándor, aki közben Jugoszlávia királyi lett, most visszatér szerelméhez és — mint egy újabb híradás mondja — mégis feleségül veszi Mária hercegnőt.

Sándor király már hosszabb ideje lent tartózkodik Sinaiban, a román királyi párnál. A menyasszonya huszonkét esztendő, ő harmincegy. Szóval, mindketten a legeszebb korban vannak.

Végre tehát megtörténik a nagy esemény. Kérdés, a két fél körül melyik csinál meztelianszót? Avagy teljesen méltók egymáshoz?

TÖBBET ÉR MA A DOLLÁR IS

A DEPARTMENT of Labor legutóbb kiadott hivatalos véleménye szerint az átlagos amerikai polgár ma Stenwick számalakkal kint többet cselembre, mint a háború előtti időszakban. A dollár külbenben 1921. folyamán határozott tendenciát mutatott — a hivatalos jelentés szerint — az emelkedésre. Aktuálisan a dollár ma hatvanöt centet ér meg szemben azal a száz centtel, amit a háború előtt megért, a viszont azal az ötvenkét centtel szemben, amit 1920-ban megért.

Az emelkedés határozott és kétségtelen. Ami az élelmiszereket illeti. 1921. folyamán a dollár vásárló ereje huszonöt százalékkal emelkedett tekintettel arra, hogy ebben az időben az élelmiszerek árai meglehetősen lejjebb szállottak.

Ha így folytatjuk, szorgalmasan és kitartással, még megéri, hogy egy szép napon a dollárért egy dollár árát verjük. Csak türelem. Hiszen türelmünk lehet bőven. Azt nem adják pénzért.

UJÉVI FOGADALOM TAKARÉKOSSÁG

Helyezze el betétjét és megtakarított szerzőségét Bankházam betéti osztályában, ahol pénze a legteljesebb biztonságban van és 4 százalékos kamatot hoz.

Kérje pénzküldési árjegyzékemet Magyarországra, Csehszlovákiába, Romániába, Jugoszláviába

KISS EMIL BANKÁR

133 SECOND AVE., NEW YORK, N. Y.

A Posti Magyar Kereskedelmi Bank kizárólagos képviselője. A Magyar Kir. Államvasutak Menetjegytörvényének kizárólagos képviselője.

UJ ESZTENDŐ UJ FOGADALMAK

Nekünk erre nincs szükségünk, mert régi üzleti elvünk: BECSÜLETESSÉG, ELŐZÉKENYSÉG, OLCÓS ÁRAK, PONTOSSÁG

továbbra is változatlanul megmarad. Ha pénzt küld az óházába, akár postán, akár kábel útján, ha közjegyzői ügyet akar szakszerűen elintéztetni, ha utlevélre van szüksége, ha hajójegyet akar vásárolni, ha megtakarított pénzt biztonságos akarja elhelyezni és kamatoztatni forduljon hozzánk a magyarság évtizedek óta kipróbált és bevált barátjához.

American Union Bank

Németh János, elnök. FOULLET: 10 East 22nd Street A BANKPALOTÁBAN. FIOK: 1597 Second Avenue CORNER 83rd STREET NEW YORK CITY

3650 GALLON JÓ SÖRT ÖNTÖTTEK A FOLYÓBA.

PROVIDENCE, R. I., jan. 11. — Nagy közönség nézte végig, amint a prohibíció ügynökei 3,650 gallon jó sört csereszették bele a Providence folyó hullámai közé. Sokan ajánlották segítségül: de visszautasították őket. Ez a sör még 1918-ban érkezett egy hajón, de a szállítmány egy időközben elhunyt egyen nevére szót és azóta senki sem intézkedett felőle. Három évig őrték, most azonban a kormány elrendelte annak megsemmisítését.

A menyecské csókja édes De annál is jobb a

Négyes

A legjobban fogó pipadohány az itteni piacon. Minden csomagban 4 ajándék szelvény. Kapható minden jobb üzletben, vagy megrendelhető közvetlen tőlünk.

Jakab és Társa

423 E. 5th St., New York, N.Y. h k s c-11

GYÓGYSZERÉRT és tanácsért forduljon bizalommal

Kepes Megváltó Gyógyszertárhoz ahol ismét a régi jó kiszolgálásban részesül. 2017 WEST 25th ST.

ARCH SUPPORTERS Nem vagy borbóli megrendezésre készülnék legjobban anyagokból, lapos és gyenge és letört ivó lábaknak, a legolcsóbb árakon. ATTES B. SCHUR Room 226, Cleveland, O. Main 7891. V-11.

Készülj a küzdelemre

SCOTT'S EMULSION a leghatásosabb tápanyag, táplálja és erősíti testünk minden részét. Scott & Bowne, Bloomfield, N. J. NALUNK KÉSZÜL TOVÁBB A KI-MOIDS (Tabletták és poralakban) Rossz emésztés ellen.

MATO

csodaszerporunkkal 2 óra alatt napi csodát érve. Minta ingyen. Nagy 60¢. Gyökörök nagy keresetűre fordítottak. Chas. Mato, 465 Boston Ave. Bridgeport, Conn. 2, 4, 6

BÁRHOVÁ KÜLD PÉNZT

Magyarországra, Csehszlovákiába, Romániába vagy Jugoszláviába küldje pénzét átutalással, mert én föltétlenül lekísírem, és lehetőleg legelőször, a leggyorsabban és jóállással eszközölök minden rá bízott pénzügyt.

RUTTKAY JENŐ BANKHÁZA

106 AVENUE B NEW YORK, N. Y.

PÉNZKÜLDÉS

Magyarországra és a megszállt területeire, sürgöny vagy posta útján, a legalacsonyabb napi árfolyam szerint továbbítjuk. Kéjegyűző ügyletet és bevándorlási nyilatkozatokat szakszerűen elkészítjük. Hajójegyeket, az összes vonalokra, a társaság eredeti árain. Dollárbetéteket elfogadunk, amely után kamatot fizetünk. Mokray Testvérek Bankháza, állami felügyelet alatt áll. Forduljon bizalommal hozzánk.

MOKRAY TESTVÉREK BANKHÁZA

150 Second Street, Passaic, N. J.

MAGYAR KIR POSTA

HOGY BIZTOSAN ÉS GYORSAN kábel útján küldje a válasza szükséges postabélyegeket rokonainak Magyarországra és egyezményes külföldi címre. Egy 2.50 koronás bélyeg ára \$0.03 50 2.50 koronás bélyeg ára \$1.10 100 2.50 koronás bélyeg ára \$2.00 Kezdeményezés árak nagyobb mennyiségűre. Magyar Amerikai Bankház S. DE VITA 2105 First Avenue, New York City corner 108 Str.

2.50 KORONA 2.50

MAGYAROK AMERIKÁBAN

A SZABADSÁG ÚJ KÉPVISELŐI YOUNGSTOWN ÉS KÖRNYÉKÉN.

Az újvezető első napjától kezdve új képviselők költöztek a Szabadság youngstowni irodájába.

Mihók Sándor, aki esztendő óta munkatársa volt a Szabadságnak, megvált a youngstowni iroda vezetésétől és helyét Boer Vilmos és Karl Nándor foglalták el. Mihók Sándor, akit nemcsak a youngstowni, de az egész amerikai-magyarországi ismert, azért volt kénytelen búcsút mondani a Szabadságnak, mert sokoldalú elfoglaltsága mellett nem bírta tovább az irodavezetés fardalmait.

Amikor a Szabadság egyrészt köszönetet mond Mihók Sándornak, a multban kifejtett munkájáért, másrészt köszönetet mond mindazoknak is, akik őt

A SZABADSÁG ÚJ KÉPVISELŐI YOUNGSTOWN ÉS KÖRNYÉKÉN.

nehéz munkájában mindenkori támogatták.

Boer Vilmos régi munkása a Szabadságnak és Karl Nándor hosszabb ideig, mint kiadói hivatali főtisztviselő dolgozott központi irodánkban. Mindketten olyan emberek, akik meliók az amerikai-magyarországi bizalmára és erős meggyőződésük, hogy az egész magyarországi ügyek központjában a Youngstowni és környékbeli magyarországi érdekeinek szolgálására.

Az iroda helyisége továbbra is Loschitzer és Engel uraké, mert sokoldalú elfoglaltsága mellett nem bírta tovább az irodavezetés fardalmait.

Amikor a Szabadság egyrészt köszönetet mond Mihók Sándornak, a multban kifejtett munkájáért, másrészt köszönetet mond mindazoknak is, akik őt

A VERHOVAY EGYLET TAGJAIHOZ

A felügyelő bizottság egyik tagjának javaslatai.

Elérkezettnek látom az időt, hogy a tagságnak némi megnyugtatóssal szolgáljak arra a sok vádaskodásra, a mivel augusztus óta megismerik a vezetőségét. Először is kérdésként meg a saját lelkiismeretünk, hogy megérdemlik-e az eddig vezetett munkájukért vagy nem azt a sok áldatlan korholást? Az alapszabályainkban lefektetett jogokunk betartása vagy be nem tartása miatt korholják-e a tagság alapszabályait ismerni nem akaró tagjai?

A központi tisztikar és a felügyelő bizottság ellen idáig a saját maguk rópirotokban megjelent támadások mind alaptalanok és az alapszabályszöveg esküjök mellőzésével teszik, mert a vezetőség csak azt teszi, a mit az alapszabály előír, mert ők nem csináltak, de kell, hogy betartsák és a tagsággal is be kell tartatniok annak rendelkezéseit.

Az a főpanaszuk, hogy akik nem fizetnek, azokat felfüggesztik és törlik. No hát tisztelt tagtestvérek, mi azoknak a jogait vagyunk hivatva megvédeni, akik nem fizetik a havi díjakat, vagy azokat, akik fizetik rendszeren és a törvényeinket tiszteltetben tartják.

A clevelandi fiókok bizottsága 1922. február 14-ére konvenciót hívott össze Pittsburgba, Pa. De nem értem, hogy miért? Azt is olvastam, hogy majd megváltik, egész emberek-e a felügyelő bizottság tagjai, hogy vállalkják-e a felelősséget anyagiilag és erkölcsileg? En az ösztönök kijelentem, hogy nem!

Mert teljesen alapszabály ellenes és törvénytelen is, minthogy most van törvényes tagszavazás alatt az a kérdés, hogy akar-e a tagság rendkívüli konvenciót vagy nem, minek a határideje 1922. január 31-én jár le. A rendes felülvizsgáló bizottsági gyűlés február 20-án lesz s ekkor jön a tagszavazás eredménye a felügyelő bizottság felülvizsgálata alá. Tegyük fel, hogy a tagság leszavazta a konvenciót, de csak egyetlenegy tag van olyan, mit a felügyelő bizottság nem tud konvenció nélkül elvégezni, pedig el kell tenni a rendezés, hát akkor úgy hiszem és remélem, elég emberek a felügyelő bizottság tagjai, hogy elrendeljék egy rendkívüli konvenció összehívását. Feltevé, ha szükség van rá s ebbe csak belenyugodhatnak a tagtestvérek. Ezért azt kérdezem a clevelandi fiókok vezetőségétől, minek törvénytelen uton járni, hiszen

TILTAKOZÁS A KONVENCIÓ ELLEN.

A Verhovay Segély Egylet 313-ik osztálya a legnagyobb felháborodással értesül a magyar lapokból, hogy a clevelandi Nagybizottság külön konvenciót hív össze a maga számára, ami tudvaleg a központi elnök és a felügyelő bizottság joga. Ezért arra kéri a tisztikart, hogy

1. Szükség esetén törvényes eszközökkel is, de feltétlenül akadályozzák meg minden olyan "konvenció" megtartását, amelyet nem az alapszabályoknak megfelelően az arra illetékes tisztviselő hívhat össze.

2. Azonnali legerősebben járjanak el mindenki ellen, ha kell törvényes eszközökkel is, aki jogtalanul és illetéktelenül hív gyűlést az összehívásában részt vesz és az egyet bekéjéti bármiképpen megzavarja.

Kiss Ferenc, elnök.
Domonkos Mócsa, titkár.
Vágo József, pénztárnok.

MI HIR ÁRVAHAZUNKBAN?

Mult heti jelentésben megemlékeztünk azokról, akik karácsonyi adományokat küldtek. Szántásné dekkal nem említették azt a neves szülő adományt, amelyet Talla poosában, Doirában lakó egyesületi tagtársaink eszközöltek ki és Knapp János osztálygyűzőnk küldött be. Azért nem emlekeztem meg róla a multkor, mert csak a testátlaplásra való dolgokat emlegettem fel. Am ők a lélektáplálásra való dolgok küldtek: egy egész könyvtár. A kiskönyvtár, amelyből mi 153 kötetet kaptunk meg, valamikor az Országos Nemzeti Szévtársaság ajándékozta az ottani magyar telepeseknek, akik most nekünk ajándékozták!

Végtelen hálaság vagyunk ezért az adományokért, mert erre valóban szükségünk volt. Sok hála lesz ezek a növekedő gyermek seregnek!

Újvi ajándék gyanánt Székely Gusztáv testvérünk és Gazdag Béla testvérünk küldötték ajándékokat. Fogadják érte hálas köszönetünket.

A karácsonyi pénzbeli adományok a következők voltak:

Elyria egyház alapítványi kamat \$60, Elyria Női egylet \$10, Elyria egyház adventi persely \$12, Loraini egyház \$30.50, Clevelandi Ref. Ifj. Egylet \$25, Az Egyesület polandai osztálya \$25, Jakob Ferenc Medina, O. \$8, Juhász János Cambridge, O. \$2, Bekényi-Károly Flemington, N. J. \$5, Brownsvillei ref. egylet \$4.55, Az alpai vasárnapi iskola \$30, Bitay Jánosé Alabamából \$1, Wallingfordi egyház \$5, E. G. Walter Trauger, Pa. \$10, Slozák Pál Basking Ridge, N. J. \$3, Kemény Sándor Ligonier \$5, Az Egyesület daisytowni osztálya \$2.25, Misak M. Perth Amboy \$27.15, A columbusi vasárnapi iskola \$5, Dr. Balás Pál \$10, A Bridgeporti I. Egyház vas. isk. \$30, Az Old Colony Bányamunkások \$23.75, Youngstowni Ref. egylet \$25, Urbán József gyűjtése Drakes Congo \$30.40. Összesen \$364.55.

Isten megfizet kinek-kinek nyilván!

Arvahi Napitárunk mindenkit meglepett. A mint jönnék hozzám a felentések, azt a kiadványunkat mindent szívesen fogadják. Azok a bírálatok, amelyek eddig beérkeztek: kedvesek. En azonban tudom, hogy jobb is lehetne ez a

STETSON HATS

DIVAT MINŐSÉG SZOLGÁLAT

JOHN B. STETSON COMPANY PHILADELPHIA

SZÉNVIDÉKI HIREK.

Közi: Andreászy Gyula, a Szabadság irodavezetője, Box 492. Catlettsburg, Ky.

TEMETÉS AZ AUTO.

LYNCH MINES, Ky. — Szabolcsmege, balkáni Sári Miklós és az Abaujm., hernádpetrii szül. László Mariska magyar bányász-család 13 éves András nevű fiát az utcán száguldozó autóból oly szerencsétlenül ütötte el, hogy harmadnapra elhunyt a szenvedett sérüléseken.

Fahéj koporsóban helyezték a vatraira fájdalommal eltelt szüleihez. Koporsójára koszorúkat helyeztek el nagyménje Zurocsik Jánosné szül. László Erzsébet és angol tanítónője Miss Pamina.

Temetésén a Lynch, Ky. r. kath. angol plebános celebrált, Lencsés Jánosné szül. Vojtkó Zsuzsanna vezette a magyar egyházi gyászénekeket. A koporsó előtt nagy örszóra koszorút Csáky Margitka vitte. Koszorúsányok: Kovács Mariska, Smith Mariska, Horváth Erzsike, Veres Erzsike, Lukács Erzsike, Kelemen Juliska voltak fehérbe öltözve. Völgyek: Kelemen István, Fülöp Gyula, Szabó Péter, Farago János, Veres Imre és Veres István.

A Verhovay egylet 310-ik fióka Lencsés János zászlótartó és a Woodman of the World 566-ik Albert nevű osztálya Vajda István zászlótartó és Fülöp Gyula vezetése alatt testületileg zászlókkal, jelvényesen jelent meg s vonultak a temetőbe. Eljött a temetésre Csulik András, az elhunyt keresztapja is Gary, W. Va. ból.

Az előadás gyönyörű volt s fényesen sikerült. Kiszönet a jó tiszteendő nővéreknek a fardaltságos munkájukért. A szülői szeretete és hála jutalmuk.

PASSAIC, N. J. Markó János rendezésével "A Jézus Születése" című pástorjátékot került színre a passaicai Mokray Hall-ban, melyet Holdfény tánemuveltségi társulat vezet.

A rendkívüli sikerű előadás megtekintésére a Hall minden szögletét az érdeklődő szülősekkel és rokonokkal.

Az előadás előtt Marezinkó József plebános üdvözölte a megjelenteket, a pástorjátékok történetéről mondva el igen érdekes dolgokat.

Majd Szász József belügyminiszteri tanácsos beszélt az amerikai magyarországi nem hivatásról s az egyetértés és szeretet fontosságáról itt is és odahaza is.

A pástorjátékban a következők vettek részt: Sugó Kollós Mariska, Személyek: Vindis Mariska, Vörös Margit, Kusica Mariska, Lipták Erzsike, Takács Erzsike, Pásztorok: Lipták István, Gross Margit, Tajnai István, Tóth József, Maszár Gyula, Szuhai János, Szász Vilmos, Varga Erzsike, Gross Mariska, Farkas Pál, Mézsiáros János, Csapó István, Eszlinger Károly, Gajdos István, Angyalok: Filip Annuska, Pankó Ilonka, Nemeth Ágnes, Pankó Erzsébet, Lang Róza, Mau-er Mariska, Kusica Mariska, Szabó Juliska, Tajnai Margit, Radi Margit, Gross Juliska, Király Margit, Lang Erzsébet, Csider Jolán, Pásztor Mariska, Kiss Mariska, Csoma Boriska, Csider Mariska.

CHROME, N. J. — A Karácsonyi ünnep előestéjén itt is szép pástorjátékban gyönyörködtek a templom bemenetét zsufoltság megtöltő hávek.

A 3 felvonásos játék címe: "Az igazság felé." A darabban Sztrópka István, Reskó István, Szuhaj István, Ráb István, Laczók Mihály, Kiss János, Faust Lajos, Sztrópka Mihály és Gojena Róza szerepeltek.

CHICAGO ÉS KÖRNYÉKE

IRODAVEZETŐ: LASZLÓ H. LEO Chicago, Ill. 552 West North Ave., Telefon: Diversey 4670.

A TOJÁS- NAGYARUSOK VESZTÉSEGE \$900.000.

CHICAGO, Jan. 11. A chicagói tojás-üzemek \$900,000-t meghaladó kárt szenvedtek a jelenlegi áresés folytán, — mondja Russell Poole, az árelenőző városi bizottság titkára. Több esetben elkoztak nagymennyiségű tojásárut, minthogy tulajdonosaik nem fizették meg a raktdíjakat s a hét folyamán 18 raktdíjat esett tucátjának az ára. A mai tojás-árak nagyban 29 és fél—30 cent, kicsiben 39 és 47 cent közt változnak.

Hajójegyek Európába és onnan ide a legolcsóbban

Saját érdekében Figyelmeztetjük,

Közjegyzői iratokat mi szakzerűen elkészítünk.

HOGY PÉNZET JÓLISMERT BANK ALTAL KOLDJÉ.

Pénzküldeményeket bármely országba a legolcsóbb napi árfolyam szerint továbbítunk, már 18 éve teljes felelőség mellett.

KÜLDJÖN ÖN IS

FEKETE ÉS FIA ÁLTAL

1957 West Grand Avenue, Chicago, Ill.

Fiókület: **FEKETE ÉS KASSAY** 9328 COTTAGE GROVE AVE.

Pánccsokrény fiókok, évi \$2.50-ért bérelhetők.

CHICAGO ÉS KÖRNYÉKBELI MAGYAROK SZIVES FIGYELMEBE!

TAKARÉK BETÉTEK

melyek e hó 25-ig lesznek állami bankunkban elhelyezve már

JANUÁR 1-től

hoznak 3% kamatot.

A magyarok első állami bankja, ahol az igazgatóság minden egyes tagjával anyanyelvén beszélhet.

Immigrant State Bank

343 W. NORTH AVE., CHICAGO, ILL. Sedgwick Street sarkán.

Boldog újévet

akar szerezni óhazai rokonainak és barátainak? Küldjön nekik néhány dollárt a

FULLERTON STATE BANK

CHICAGO, ILL. által. Pénzküldeményeket bárhová a leggyorsabban és legolcsóbb árak mellett átutalunk.

Kedden és szombaton este 9 óráig nyitva. Cim: 1400 Fullerton Ave., a Southport Ave. sarkán, Chicago, Ill. Telefon: Lincoln 8450

L. KAUFMANN & CO. STATE BANK

UTJÉVEL, óhazai ügyek, okiratok elintézésére.

DOLLARKIFIZETÉSEK postán és kábel útján.

HADIKÖLCSÖN PAPIRÓKAT: amerikai Liberty Bondokat, Magyar, Jugoszláv s Csehslovákot veszünk és eladunk.

PÉNZKÜLDÉS a világ minden részébe a legolcsóbb árfolyam mellett.

HAJÓJEGYEK minden vonalra.

TAKARÉKBETÉTEK 3% kamatozással. — Visszafizetés bármikor, felmondás nélkül.

A CHICAGOI MAGYAROK KÖZPONTI BANKJA. Forduljon hozzánk bizalommal.

NORTH AVE. STATE BANK

CHICAGO NORTH AVE. ÉS LARRABEE ST. SARKÁN. Alapítók és tartalókunk körülbelül \$270,000 Összvagyonunk:

Több mint 5.500.000 dollár

MAGYAROK! — Ökületet a közelmúlt tapasztalataiból. Nehéz munkát megtakarítói gyümölcsét HELENYÉZTEK EL. REGI, JÓHIB. NEVÜ. SZIKLÁSZILÁRD alapon nyugvó ÁLLAMI INTÉZMÉNYBEN. Akkor nyugodtan áthattok. Mindennem, a bank-szakmában való ügyletekkel jótéteket bizalommal hozunk.

JÓL MEGFONTOJTATOK TEHAT, KIRE BIZTOK PÉNZT. A North Ave. State Bank-nál péntek TÖKÉLETESAN hitelt, helyben van és kamatozik. Ha megfizet bennünket bizalmilag, hivatozzák CHARLES E. SCHICK alelnök, vagy OTTO G. ROEHLING pénztárnok.

Küry Klára

Kerékjártó Duczi Szántó Gáspár Antalfy Zsiros Dezső

világhírű magyar művészek vidéki körútjának programja:

JANUAR 15. AKRON, O., az Armoryban, este 8 órakor.

JANUAR 16. YOUNGSTOWN, O., a Moose Auditoriumban, este 8 órakor.

JANUAR 18. SHARON, PA., a Grand Theatreben, este 8 órakor.

Jegyek mindez előadásokra a megszokott jegyelárusító helyeken kaphatók.

SZANDEKOZIK SZÜLŐ-HAZAJÁBA UTAZNI?

Ha szülő-hazájába visszatérésre gondol, am Hajójegy Képviseletünk nagyon értékes szolgáltatást ajánlja új utazási engedély és utlevél beszerzésére, mint hajójegyek biztosítására és minden más szükséges intézkedés elrendezésére. Mi az összes hajó-vonalakat képviseljük.

Ugyasztintén szolgáltatásra és segítségére vagyunk, ha némely Mi az anyanyelvén beszélünk rokonát akarja ide hozatni az óházából.

Mellon National Bank

Hajójegy Képviselet (J. J. McCORMICK & CO.) 405 FIFTH AVENUE, Pittsburg, Pa.

MEGHÍVÓ

AZ EGYESÜLT MAGYAR EGYLETEK 1922 Január hó 14-én szombaton este, fél 7 órai kezdettel

a Schoenhofen Hall nagytermében Ashland és Milwaukee Ave. sarkán

NAGY TÁNCMULATSÁGOT

rendez, melyre Önt, b. családját és ismerőseit tisztelettel meghiva

Izletes ételekről és finom hűsítő italokról gondoskodva van.

A zenét BIALKO híres zenekara szolgáltatja. Belépti jegy: előre váltva 50 cent, a pénztárnál 65c Program a helyszínen kiosztva.

TENDŐ DALMAK
nk, mert régi üzleti elvünk:
TESÉG,
NYSEG
RAK
AG

ion Bank
os, elnök
FIOK:
1597 Second Avenue
CORNER 83-d STREET
K CITY all

HOGYAN KAPOD VISSZA A PÉNZEDET?

"Szerencsés János" szólítja meg Kovács Jánost Kiss Géza, midőn éppen a gyár kertjében találkoznak. "Hol voltál egész délelőtt?" "Lent voltam a Wall Street-en" volt a válasz nagy büszkén. "Micsoda?" mondja Kiss Géza. "Itt csak nem spekulálsz a tőzsdén?" "De nem ám" volt a válasz. "ha nem megfogadtam Hálhatag tanácsát, aki azt tanácsolta Varga Péternek, mikor fűt születtek, hogy menjen el Henry L. Doherty Company-hoz és vegyen ki fűtést az American Gateway Realty Corporation részvényekért, melyek a kis fiúval együtt fogtak megérni. Én megvettem és ezt most már nincs gondom a fiam jövőjéről." "Igen ám" mondja Kiss "de mit tészel ha elvesztet minkádat és pénzre lesz szükséged? Hogyan fogod visszahozni?" "Az nagyon egyszerű" volt a válasz. "Csak épen vissza visszem értékpapírjaimat és eladatom a legmagasabb tőzsdéi árnál és így visszahozom pénzemet, mert az egész haszon is kapok, mert az ily óráid hiteltelenség nyugvó értékpapírok ára rendszeren időközben meg felmeleg." "Éz nagyon szerű, én is veszek belőlk" mondja Kiss Géza, "de hol is megkérlek, hogy vedd azt?" "A Henry L. Doherty and Company-nál."

Készülj a küzdelemre
Az élet nem áll egyből, mint az erő és gyengeség közti küzdelemből.
SCOTT'S EMULSION
a leghatasosabb tápanyag, táplálja és erősíti testünk minden részét.
Scott & Bowne, Bloomfield, N. J.
NALUNK KÉSZÜL TOVÁBBA A
KI-MOIDS
(Tabletták és poralokban)
Rossz emésztés ellen.
20-10ak

MATO
csodamóserunkkal 2 óra alatt napi módosítást végez. Minta ingyen. Nagy 60-600. Ugyancsak nagy keresetre felvételnek. Cim: Mato, 465 Bostwick Ave., Bridgeport, Conn.

ÜLD PÉNZT
tiába, Romániába vagy Jugosáviába, mert én fölkeltem lelki békében, a leggyorsabban és a legbiztosabban pénztárlást KÁR PÓSTAI UTON.

Ó BANKHÁZA
NEW YORK, N. Y. all

ÜLDÉS
szállott területeire, sürgöny lacyonabb napi árfolyam évánforrasi nyilatkozatokat vonalokra, a társaság ere, amely után kamatot fiánkhoz, állami felügyelet zónák.

ESTVÉREK
HAZA
t, Passaic, N. J.

KIR POSTA
BIZTOSAN
GYORSAN
nyitni, kifizetni a váltásra ket rokonainak Magyar-land kímélje meg őket a
Helyeg ára \$0.03
Helyeg ára \$1.10
Helyeg ára \$2.00
Helyeg ára \$3.00
Amerikai Bankház
VITA
New York City
er 108 Str.

2.50

MI UJSÁG A SZÜLŐFÖLDÖN?
MAGYAR TUDÓSÍTÁSOK
BUDAPESTI JELENTÉSEK
HONIAZI UJSÁGHIREK

AKI RÉSZEG FEJJEL VÉGIG POFOZTA A SAJÁT RENDŐREIT.

Egy vizsgálóbíró verekedése a kolozsvári rendőrségen.
KOLOZSVÁR, dec. 18. Erdélyben az utóbbi időben nagyot változtak a viszonyok. Nem mondhatnám, hogy éppen a magyarság előnyére, de legalább meg van az a mulatságmunk, hogy kárörömmel nézhetjük román honfitársaink zaklattatását is. Eddig ugyanis kizárólag minket vertek, a magyarság növekedése volt a sportja minden jött-mentek, újabb időben azonban, amióta királysági biztosi feladatokkal árasztották az Erdélyt, ezek nem válogatják meg olyan gondosan a keze ügyébe eső állam-polgárokat és így időnként vérbeli románok is megismerkednek a bukáresteri öklökkel. Ilyen épületes eset szemtanúi voltunk mult kedden, amikor Meloteanu, a királyságból ide helyezett vizsgálóbíró mulatott egyet. Meloteanu, aki odahaza vagy díjbirokzó, vagy mézároslegény lehetett, mint kolozsvári vizsgálóbíró elvesztett egy feljelentést, melyet pedig éppen Groza miniszter adott be valaki ellen. A vizsgálóbíró a rendőrséget vádolta, hogy az lopta el az aktát, mert az illető, aki ellen a feljelentés irányult, megvesztette valamely rendőrtisztviselőt. — A rendőrség viszonzásul Melotean vádolta, hogy ő maga szikkasztotta el az aktát. A dolog vége az lett, hogy a bírósági iratok közt mégis csak megkerült az a feljelentés, mire Groza miniszter büntetésből vissza akarta helyezni a bírót Romániába. Ez azonban annyira jól érezte magát Kolozsvárról, hogy bánatában kedden nagyot mulatott, az után kocsiakapva, elhajtott a rendőrfőkapitányságra, ott kiszállt, az őrtől rendőrnöknekiment és minden szóbeszéd nélkül alaposan el-

BORZALMAS HALÁLESET

Halálra égett a Miklós-utcában egy 71 éves özvegyasszony.
DEBRECEN, dec. 21. Borzalmas szerencsétlenség történt a Miklós-utca 48. szám alatti házban, ahol egy magányos urinő, özv. Rosenberg Ferencné lakott a családjevel. A család 12 óra után ebédelni ment a Frohner-vendéglőbe, ezt megelőzőleg azonban a szobában tüzet rakott, hogy legyen ahol az ebédet felmelegítse. Mikor 1 óra felé az ebédel visszateret, rémülten látta, hogy az udvarra nyíló előszoba tele van füsttel s befürőlő izejtő ropogás és sercegés hallatszik. Első rémületében nem mert bemenni, hanem a ház másik lakójához, egy kovácsmesterhez futott, aki rögtön besietett a füsttel telt előszobába. Itt a kamaraajtónak dülve már összegegett holtan talalta a 71 éves Rosenberg Ferencnét, akinek ruhája és teste még füstölt. Valószínű, hogy a szerencsétlen özvegy ruhája a szobában a kályha fűzetől meggyulladt, s mikor ijedtében kiakart futni az udvarra, hogy segítségért kiáltson, az előszobában rosszul lett és nekidőlt az ajtnak. Itten érte utal a rettenetes tüzhálal, mely csaknem eltorzította sovány arcát. A szerencsétlenség híre dr. Csige Sándor rendőrfőkapitánost a vizsgálattal megjelölt rögtön kiszállított, a mentők pedig az összegegett hullát beszállították a kórházba halázházába.

Meggöyítjia sérvét
Stuart-féle tapadó Plapao-párna, a mely mellett eldobja a kóspant sérvét. A Plapao-párna más, mint a sérvkötő, minthogy olyan orvosi műszert, amely nem csuszlik le és a helyükön tartja az izmokat. Micsenek rállás sem szűnik, sem rugók, sem csatlakozások, hanem a kóspant, könnyű viselésű, fűjel-nappal állandóan hat. Széles és kényelmes, a Plapao-párna teljeseleg eldobja a sérvet. Rómában nagy híret nyert. Több ezer beteg küldött önként egy Plapao-párna-t Stuart, Bldg., St. Louis, Mo. Postafordultával megkapja ingyen a könyvet és a próba orvosszert. Kék-áll.

A MAGYAR ÖTVÖSMŰVÉSZET HARCA A KÜLFÖLDIEK ELLEN.

Bécs bajor árukkal árasztja el Magyarországot.
A széphagyomány, egykor híres magyar ötvösművészet ügyszóval kihalóban van, bár legutóbb a Keleti Vásár és az Iparművészeti Társulat kiállításán feltűnt ötvösművészeti alkotások ismét magukra vonták a közfigyelmet. Beszélgettünk Kiss Ferenc ötvösánarral, aki azelőtt, mint grafikus is szerepelt s most néhány társával elhagyottan vívja a küzdelmet a magyar ötvösművészet fennmaradásáért. — Az utolsó magyar ötvösművész, — akit valóban nagy-nak nevezhetünk — Szentpéteri József halála óta, mondhatni herceg tudvalevőleg 1910-1914. években az Iparművészeti Iskolában Híbján mesznapja áldott állapotban van. A fiatal asszony ezután megjelent özv. Bojtin Györgynél, szül. Széll Viktória 60 éves, anyai szülőszőnel, a kinek beavatkozását kérte. Öz. Bojtinné ezer koronáért hajlandók matukozott az anyagszínálásra és egy közönséges, szűrke emallrozott tolszárú müttét hatott végre. A müttét után Bojtinné megiltotta az asszony-nak, hogy orvoshoz menjen és harmadnapra újbol magához rendelte. Szántó Juliánna a müttét után harmadnapra nagyon rosszul lett s Bojtinné tilalma ellenére is orvoshoz kellett folyamodni. A beteg asszonyt kocsin be-szállították Makóra a közkórházba, ahol sikeres orvosi müttét megmentették az asszonyt az életnek, de megállapították a tiltott szűrke-nyel beavatkozást, ami miatt megittették Bojtin Györgyné ellen a feljelentést. Az anyagszínálás ügyében megindult rendőri nyomozás során Bojtinné tagadta, hogy a müttét elkövette s tetteit akkor is tagadta, mikor áldozata szemébe mondta a történeteket. Már-már kétséges volt, hogy Bojtinnéra sikerül rábizonyítani az elkövetett bünt, amikor egy váratlan házkutatás után előkerült a "corpus delicti" és utána Bojtinné is beismerte tetteit. Ez az anyagszínálás nem esete öze. Bojtin Györgynének. Más esetből kifolyólag már egyszer meggyült a rendőrségre el a baja, amikor egy szűrke körül tanusított nagy-foku gondatlanság miatt vonák felelősségre. Öz. Bojtin Györgynét a nyomozás eredménye után letartóztatták és ma délelőtt átkísérték a szegedi kir. ügyészség fogházába s ott várja be a további vizsgálat és eljárás lefolytatását.

A SZÜLÖK NAGY KÖTELESSEGE.

Nagyon sok veszélyes bajnak eljé lehetne venni, ha a szülők kötelességüknek tartanák, gyermekeiknek megmagyarazni, a fiatalág életében elkövetett hibákat. Rossz szokások, ily veszélyes helyzetbe hozhatnák báráit, hogy elhanyagolás esetén csak operáció segíthet. Például az eldugulás nagyon sokszor kezdete a veszélyes bajoknak (első hurutok, vakbélgyulladás, belső kócsok, stb.) minélgyorabban szűrke, hogy a haj még idejében hártassák el. Testgyakorlat hiánya, nagyon kevés víz ivás, rendetlen étkezés és nem kellő táplálkozás stb. többnyire eldugulást eredményeznek. A hídeg tolet használata, sok esetben ugyanazt eredményezi. Triner's Bitter Wine egy régi, kipróbált szer az eldugulás ellen. Megtisztítja a szervezetet minden felgyülemlett müttétől, fokozza az étvágyát és segíti az emésztést. Ha nem kapja a Triner-féle szerke gyógyszerésznél, vagy gyógyszerkereskedőnél, rendeltesse meg azokat bármely nagyban elárulástól, vagy egyenesen tolnak: Joseph Triner Company, 1333-45 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Ne fogadjon el utánzatokat.

LEVÉLE VAN A SZÜLŐHÁZABÓL.

Péter Agostonnak E. Clairton s Cleveland három árvjáról, feladta Dabi Gábor Debrecen. Tóth Máriának Cleveland, O. Szentmári 2. Szigetvári 1. (Miskolc) feladta öz. Szenthe Jánosné sz. Trilecz Róza, Debó-tér 119 Hatvan, Hevesm. Schwartze A. D. F. Cohn 5th ave. New York feladta Gardin Oskár név Katica Hont, Hontm., Hungary. Márki Mihály és neje Dusiczka Zsuzsannának, továbbá Ritó István-nak feladta Liszky Zsuzsanna Nyakvágó-utca 41. Miskolcz.

MEGINDUL A BOR BARANYÁBÓL.

PÉCS, dec. 19. — A szomszédos államok különféle okokból megtorlásként egy ideig akadályokat gördítettek Csonka-Magyarország egyik legjelentősebb kiviteli cikkének, a borknak kiszállítására. Ez éreztetten is hatással, a mentyiban a bor ára nem alakult úgy, amint a bortermelők remélték. Ujabbban enyhült a szomszédos államoknak, nevezesen Német-Ausztriának elzárkózása, úgy, hogy megindult Baranyából is a borkivitel. Több nagy borkereskedő cég megbízottja tartózkodik Baranyában és vásárolják a

AZOK A LEGUJABB

Columbia lemezek, rendelje azokat tolnk, pénzt nem kell előre küldeni, csak a kívánt

LEMEZEK

számaik tudassa és pósta fordultával megküldjük. Kérje nagy árjegyzékeinket lemezeikről. Nálunk az összes lemezek állandóan kaphatók.

RESS LÁSZLÓ ÉS FIAI

359 East Federal Str., Youngstown, Ohio

AKRON ÉS KÖRNYÉKBELI MAGYARSÁG FIGYELMEBE!
Ületem Akron legregibb és legjobb hírnévként örvendő
FÉRFI SZABÓZULETE
ahol felügyelem alatt saját műhelyemben elegans, a legujabb divat szerinti öltönyök jutányos árban mérték után készülnek el.
Kivánságra vidékre is elmegegyek; írjon egy postakártyát.
A magyarság pártfogását kérem.
VARGA ISTVÁN
FÉRFI SZABÓ
863 South Main Street, Akron, O.
Ületem alapítottott 1910-ben.
Vannál és tisztítás. Tegyen próbát.

ÁLLAT AZ EMBERBEN

Angyalosnálás a tanyák között.
MAKÓ, dec. 21. — A makói államrendőrség lelketlen büntény nyomára jött rá a napokban. Egy elvetemült lelkű tanyaifülesznő tiltott müttétjére derített fényt, a mely müttét majdnem halálos végű lett. Az anyagszínálás büntetéről az alábbiakban számolunk be: Szántó Juliánna 24 éves makói Pusztai 11. szám alatti lakó egy szép napon közölte édes anyjával, hogy anyának érzi magát s már második hónapja áldott állapotban van. A fiatal asszony ezután megjelent özv. Bojtin Györgynél, szül. Széll Viktória 60 éves, anyai szülőszőnel, a kinek beavatkozását kérte. Öz. Bojtinné ezer koronáért hajlandók matukozott az anyagszínálásra és egy közönséges, szűrke emallrozott tolszárú müttét hatott végre. A müttét után Bojtinné megiltotta az asszony-nak, hogy orvoshoz menjen és harmadnapra újbol magához rendelte. Szántó Juliánna a müttét után harmadnapra nagyon rosszul lett s Bojtinné tilalma ellenére is orvoshoz kellett folyamodni. A beteg asszonyt kocsin be-szállították Makóra a közkórházba, ahol sikeres orvosi müttét megmentették az asszonyt az életnek, de megállapították a tiltott szűrke-nyel beavatkozást, ami miatt megittették Bojtin Györgyné ellen a feljelentést. Az anyagszínálás ügyében megindult rendőri nyomozás során Bojtinné tagadta, hogy a müttét elkövette s tetteit akkor is tagadta, mikor áldozata szemébe mondta a történeteket. Már-már kétséges volt, hogy Bojtinnéra sikerül rábizonyítani az elkövetett bünt, amikor egy váratlan házkutatás után előkerült a "corpus delicti" és utána Bojtinné is beismerte tetteit. Ez az anyagszínálás nem esete öze. Bojtin Györgynének. Más esetből kifolyólag már egyszer meggyült a rendőrségre el a baja, amikor egy szűrke körül tanusított nagy-foku gondatlanság miatt vonák felelősségre. Öz. Bojtin Györgynét a nyomozás eredménye után letartóztatták és ma délelőtt átkísérték a szegedi kir. ügyészség fogházába s ott várja be a további vizsgálat és eljárás lefolytatását.

A SZÜLÖK NAGY KÖTELESSEGE.

Nagyon sok veszélyes bajnak eljé lehetne venni, ha a szülők kötelességüknek tartanák, gyermekeiknek megmagyarazni, a fiatalág életében elkövetett hibákat. Rossz szokások, ily veszélyes helyzetbe hozhatnák báráit, hogy elhanyagolás esetén csak operáció segíthet. Például az eldugulás nagyon sokszor kezdete a veszélyes bajoknak (első hurutok, vakbélgyulladás, belső kócsok, stb.) minélgyorabban szűrke, hogy a haj még idejében hártassák el. Testgyakorlat hiánya, nagyon kevés víz ivás, rendetlen étkezés és nem kellő táplálkozás stb. többnyire eldugulást eredményeznek. A hídeg tolet használata, sok esetben ugyanazt eredményezi. Triner's Bitter Wine egy régi, kipróbált szer az eldugulás ellen. Megtisztítja a szervezetet minden felgyülemlett müttétől, fokozza az étvágyát és segíti az emésztést. Ha nem kapja a Triner-féle szerke gyógyszerésznél, vagy gyógyszerkereskedőnél, rendeltesse meg azokat bármely nagyban elárulástól, vagy egyenesen tolnak: Joseph Triner Company, 1333-45 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Ne fogadjon el utánzatokat.

LEVÉLE VAN A SZÜLŐHÁZABÓL.

Péter Agostonnak E. Clairton s Cleveland három árvjáról, feladta Dabi Gábor Debrecen. Tóth Máriának Cleveland, O. Szentmári 2. Szigetvári 1. (Miskolc) feladta öz. Szenthe Jánosné sz. Trilecz Róza, Debó-tér 119 Hatvan, Hevesm. Schwartze A. D. F. Cohn 5th ave. New York feladta Gardin Oskár név Katica Hont, Hontm., Hungary. Márki Mihály és neje Dusiczka Zsuzsannának, továbbá Ritó István-nak feladta Liszky Zsuzsanna Nyakvágó-utca 41. Miskolcz.

MEGINDUL A BOR BARANYÁBÓL.

PÉCS, dec. 19. — A szomszédos államok különféle okokból megtorlásként egy ideig akadályokat gördítettek Csonka-Magyarország egyik legjelentősebb kiviteli cikkének, a borknak kiszállítására. Ez éreztetten is hatással, a mentyiban a bor ára nem alakult úgy, amint a bortermelők remélték. Ujabbban enyhült a szomszédos államoknak, nevezesen Német-Ausztriának elzárkózása, úgy, hogy megindult Baranyából is a borkivitel. Több nagy borkereskedő cég megbízottja tartózkodik Baranyában és vásárolják a

AZOK A LEGUJABB

Columbia lemezek, rendelje azokat tolnk, pénzt nem kell előre küldeni, csak a kívánt

LEMEZEK

számaik tudassa és pósta fordultával megküldjük. Kérje nagy árjegyzékeinket lemezeikről. Nálunk az összes lemezek állandóan kaphatók.

RESS LÁSZLÓ ÉS FIAI

359 East Federal Str., Youngstown, Ohio

AKRON ÉS KÖRNYÉKBELI MAGYARSÁG FIGYELMEBE!
Ületem Akron legregibb és legjobb hírnévként örvendő
FÉRFI SZABÓZULETE
ahol felügyelem alatt saját műhelyemben elegans, a legujabb divat szerinti öltönyök jutányos árban mérték után készülnek el.
Kivánságra vidékre is elmegegyek; írjon egy postakártyát.
A magyarság pártfogását kérem.
VARGA ISTVÁN
FÉRFI SZABÓ
863 South Main Street, Akron, O.
Ületem alapítottott 1910-ben.
Vannál és tisztítás. Tegyen próbát.

ÁLLAT AZ EMBERBEN

Angyalosnálás a tanyák között.
MAKÓ, dec. 21. — A makói államrendőrség lelketlen büntény nyomára jött rá a napokban. Egy elvetemült lelkű tanyaifülesznő tiltott müttétjére derített fényt, a mely müttét majdnem halálos végű lett. Az anyagszínálás büntetéről az alábbiakban számolunk be: Szántó Juliánna 24 éves makói Pusztai 11. szám alatti lakó egy szép napon közölte édes anyjával, hogy anyának érzi magát s már második hónapja áldott állapotban van. A fiatal asszony ezután megjelent özv. Bojtin Györgynél, szül. Széll Viktória 60 éves, anyai szülőszőnel, a kinek beavatkozását kérte. Öz. Bojtinné ezer koronáért hajlandók matukozott az anyagszínálásra és egy közönséges, szűrke emallrozott tolszárú müttét hatott végre. A müttét után Bojtinné megiltotta az asszony-nak, hogy orvoshoz menjen és harmadnapra újbol magához rendelte. Szántó Juliánna a müttét után harmadnapra nagyon rosszul lett s Bojtinné tilalma ellenére is orvoshoz kellett folyamodni. A beteg asszonyt kocsin be-szállították Makóra a közkórházba, ahol sikeres orvosi müttét megmentették az asszonyt az életnek, de megállapították a tiltott szűrke-nyel beavatkozást, ami miatt megittették Bojtin Györgyné ellen a feljelentést. Az anyagszínálás ügyében megindult rendőri nyomozás során Bojtinné tagadta, hogy a müttét elkövette s tetteit akkor is tagadta, mikor áldozata szemébe mondta a történeteket. Már-már kétséges volt, hogy Bojtinnéra sikerül rábizonyítani az elkövetett bünt, amikor egy váratlan házkutatás után előkerült a "corpus delicti" és utána Bojtinné is beismerte tetteit. Ez az anyagszínálás nem esete öze. Bojtin Györgynének. Más esetből kifolyólag már egyszer meggyült a rendőrségre el a baja, amikor egy szűrke körül tanusított nagy-foku gondatlanság miatt vonák felelősségre. Öz. Bojtin Györgynét a nyomozás eredménye után letartóztatták és ma délelőtt átkísérték a szegedi kir. ügyészség fogházába s ott várja be a további vizsgálat és eljárás lefolytatását.

A SZÜLÖK NAGY KÖTELESSEGE.

Nagyon sok veszélyes bajnak eljé lehetne venni, ha a szülők kötelességüknek tartanák, gyermekeiknek megmagyarazni, a fiatalág életében elkövetett hibákat. Rossz szokások, ily veszélyes helyzetbe hozhatnák báráit, hogy elhanyagolás esetén csak operáció segíthet. Például az eldugulás nagyon sokszor kezdete a veszélyes bajoknak (első hurutok, vakbélgyulladás, belső kócsok, stb.) minélgyorabban szűrke, hogy a haj még idejében hártassák el. Testgyakorlat hiánya, nagyon kevés víz ivás, rendetlen étkezés és nem kellő táplálkozás stb. többnyire eldugulást eredményeznek. A hídeg tolet használata, sok esetben ugyanazt eredményezi. Triner's Bitter Wine egy régi, kipróbált szer az eldugulás ellen. Megtisztítja a szervezetet minden felgyülemlett müttétől, fokozza az étvágyát és segíti az emésztést. Ha nem kapja a Triner-féle szerke gyógyszerésznél, vagy gyógyszerkereskedőnél, rendeltesse meg azokat bármely nagyban elárulástól, vagy egyenesen tolnak: Joseph Triner Company, 1333-45 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Ne fogadjon el utánzatokat.

LEVÉLE VAN A SZÜLŐHÁZABÓL.

Péter Agostonnak E. Clairton s Cleveland három árvjáról, feladta Dabi Gábor Debrecen. Tóth Máriának Cleveland, O. Szentmári 2. Szigetvári 1. (Miskolc) feladta öz. Szenthe Jánosné sz. Trilecz Róza, Debó-tér 119 Hatvan, Hevesm. Schwartze A. D. F. Cohn 5th ave. New York feladta Gardin Oskár név Katica Hont, Hontm., Hungary. Márki Mihály és neje Dusiczka Zsuzsannának, továbbá Ritó István-nak feladta Liszky Zsuzsanna Nyakvágó-utca 41. Miskolcz.

MEGINDUL A BOR BARANYÁBÓL.

PÉCS, dec. 19. — A szomszédos államok különféle okokból megtorlásként egy ideig akadályokat gördítettek Csonka-Magyarország egyik legjelentősebb kiviteli cikkének, a borknak kiszállítására. Ez éreztetten is hatással, a mentyiban a bor ára nem alakult úgy, amint a bortermelők remélték. Ujabbban enyhült a szomszédos államoknak, nevezesen Német-Ausztriának elzárkózása, úgy, hogy megindult Baranyából is a borkivitel. Több nagy borkereskedő cég megbízottja tartózkodik Baranyában és vásárolják a

AZOK A LEGUJABB

Columbia lemezek, rendelje azokat tolnk, pénzt nem kell előre küldeni, csak a kívánt

LEMEZEK

számaik tudassa és pósta fordultával megküldjük. Kérje nagy árjegyzékeinket lemezeikről. Nálunk az összes lemezek állandóan kaphatók.

RESS LÁSZLÓ ÉS FIAI

359 East Federal Str., Youngstown, Ohio

AKRON ÉS KÖRNYÉKBELI MAGYARSÁG FIGYELMEBE!
Ületem Akron legregibb és legjobb hírnévként örvendő
FÉRFI SZABÓZULETE
ahol felügyelem alatt saját műhelyemben elegans, a legujabb divat szerinti öltönyök jutányos árban mérték után készülnek el.
Kivánságra vidékre is elmegegyek; írjon egy postakártyát.
A magyarság pártfogását kérem.
VARGA ISTVÁN
FÉRFI SZABÓ
863 South Main Street, Akron, O.
Ületem alapítottott 1910-ben.
Vannál és tisztítás. Tegyen próbát.

UNITED AMERICAN LINES INC. HAMBURG AMERICAN LINE
NEW YORK-HAMBURG DIRECT
Legnagyobb üzemeltetésű Közép-Európa vonati szolgálat.
Hetenkénti hajóindulások minden csütörtökön, sz. számú Pier-64, North River, 46-ik utca, New York. déltől 12 órakor
"MOJUNT CLAY" "HANSÁ"
"MOJUNT CARROLL" "BAYERN"
"MOJUNT CLINTON" "WUERTEMBERG"
E hajók mindégylekén 2. 4. és 6. ágraz szobák vannak. Tágas ebédlő, társalgó és az összes fedélzeti részny a harmad osztályú utasok rendelkezésére áll. A "HANSÁ", "BAYERN" és "WUERTEMBERG" hajók van egy néhány különösen kiválóan kabla.
Lefoglalást írjon meghatalmazott ügynököknek, vagy címünkre:
UNITED AMERICAN LINES, Inc.,
39 BROADWAY, NEW YORK.

borokat. Csak a legutolsó 3 nap alatt is több mint 10 vagon bort — vaggononként körülbelül 160 hektolitert — indítottak el Baranyából, különösen Villány és Némethyvidékről Német-Ausztria felé. — kiadást, akkor ez a haszon eléggé megrész. Természetesen azért nem annyira, hogy ne volna érdemes borzlettet foglalkozni, ha mindjárt a rossz valutájú Ausztria felé is. Csehország még mindig akadékoskodik a borkivittel és pedig azon örüggel, hogy mi sem engedjük a zománc edényeinknek behozatalát. Erdéklődünk az egyik borkereskedőnél és megtudtuk, hogy 25—35 koronáért vásárolják a bort a termelőktől. Német-Ausztriában literenkint 90 osztrák korona vámot fizetnek. Bécsben pedig a bor literjét 4—5—600 koronáért adhatják el. A haszon látzólag óriási. De ha figyelembe vesszük az osztrák pénz értékét, a rendkívül nagy szállítási költséget és a sok mellékes — pl. kenés

Columbia MAGYAR LEMEZEK

KEZDJE AZ ÚJ ÉVET szerettei s barátai között vidámsággal, híres művészek társaságában, mint Szalai, Sió Aladár, a budapesti honvédeknek, Király, Kőrösi, Dandás, a Cigány-trio és Bögrés. Az alábbi Columbia lemezek nem egy, de husz vidám Új Évet fognak szerzeni önnek, családjának és barátainak. Menjen be rendes Columbia-üzletébe és kérje, hogy játsszák le az új januári Columbia lemezeket és ne felejtse el különösen a Diskay lemezeit, akinek arc-képét itt közöljük.
10 INCHES 85c.
E 7370 Csak titokban. Aki nem zúllott. Sió Aladár és cigányzenekara. E 7369 Éljen a Maza, Indul. Székényi Indul. Magyar Katonazenekar.
E 7368 Kérem, ne nevesselek. (Szalai) A cigány gyúka. (Szalai) Szalai Gyula becsüdt önek zongorakísérettel. E 7288 Vihar a levelet ide-oda fuja. Máj Méré, Méré. Diskay József tenorista. Sió Aladár és zenekara kísérettel.
E 7231 Sir a néta, magyar néta. Diskay József tenorista E 7219 Bőszel, ne sírjon! Egy ablaknál állj meg cigány. Diskay József tenorista
E 7153 Megitték a sára. Nekem is volt imadás. E 7152 Előttük a jobb kezemet. Mikor engem besoroztak. Diskay József tenorista
E 7136 Paraszt muri. (1. és 2. Király Ernő néta.) Diskay József tenorista és Kőrösi Gyula. E 7057 Kihénet ütött az óra, este van. Sió Aladár, Baranyában. Diskay József tenorista.
12 INCHES \$1.25
E 5083 Király Ernő néta. (1-és és II-k. néta.) Király Ernő tenorista. E 4638 Nevettes apróhirdetése. Az asszony keres ma. Bögrés F. Lajos, humorista.

Jól vigyázzon a Columbia védjegyre és említsen mindenkor a Columbia lemezek a számát is.
Kérjen INGYEN árjegyzéket a kereskedőtől.
A Columbia MAGYAR lemezek valódi MAGYAR lemezek — MAGYAR művészek alkotásai.

Első Magyar STEMPELŐ GYÁR

a mely valódi hazai árucikkeket gyárt. Ha a háztartásában szükséges dolgokat jól és olcsón akarja beszerezni, forduljon a legnagyobb bizalommal Kézimunka és Stempelő Gyárunkhoz, és kérjen ingyen és bérmentve

ÁRJEGYZÉKET
amelyben mindent megtalál, a mire szüksége van. Nagy raktárt tartunk szövet, vászon, linen, karton és selyem árukban, valamint delin és selyem, ugyszintén, nagy Berliner gyapjukendőkben. Az importált D. M. C. garantált kivarni való pamutok főképviselete. Elsőrendű liba-toll.

HÁZTARTÁSI KÜLÖNLEGESSÉG:
Hazai módra készült Kolbász és Hurka-töltés, amely sohasem rozsdásodik meg, ára \$2.50 cent.
Valódi garantált juh-tőrő 10 fontos bűdönköben, ára \$5.95. — Valódi hazai rósa-paprika. — Kék mák. Magyar bors.
CHAS. K. GROSS
Kézimunka Stempelő Gyáros
8803 BUCKEYE ROAD CLEVELAND, OHIO
KÖZVETLEN A BANK MELLETT.

Ujabbán a külföldi erősen érdeklődők ötvösművészetünk iránt.

A párisi iparkamara elnöke íjtártában megtekintette mütermemet s meghívást kaptam tőle Párisba, ép úgy, mint most Lvonba. Nemrég került Hollandiába egy cizellált ezüstkelyhem és a finorsági kiállításra is szereltem. — December 10-én nyílt meg Pécssett az ottani Művészház kollektív kiállítása, amelyen Lakatos Artur festőművész képeket, Tüttő Sándor szobrokat s én ötvösműveket állítottuk ki. E kiállításon evjütemenyemmel egyedül képviselem Pécssett a magyar ötvösművészetet. Most öntöm a Move-féle Horthy Miklós-szobrot. — Az állam, sajnos, elhagyja a magyar ötvösművészetet. A hazai arisztokrácia sem mutat elég érdeklődést, csupán József főherceg fia tart ki mellettünk. József fő-

